

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

**„НАУКА, ОСВІТА,
СУСПІЛЬСТВО
ОЧИМА МОЛОДИХ”**

Матеріали II Всеукраїнської
науково-практичної конференції
студентів та молодих науковців

**17-18 травня 2007 року
м. Рівне**

Рівне – 2007

УДК 001+37+316.3

ББК 72

Н 34

Рецензенти:

С.С. Пальчевський – доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки Рівненського державного гуманітарного університету

А.Я. Бомба – доктор фізико–математичних наук, професор кафедри інформатики та прикладної математики Рівненського державного гуманітарного університету

Н 34   Наука, освіта, суспільство очима молодих: Матеріали II Всеукраїнської науково–практичної конференції студентів та молодих науковців 17–18 травня 2007 року, м. Рівне. – Рівне: РВВ РДГУ, 2007. – 206с.

Збірник містить матеріали доповідей студентів, магістрантів, здобувачів, аспірантів, вчителів та викладачів провідних ВНЗ України. В публікаціях висвітлені актуальні питання педагогіки, психології, методики викладання окремих дисциплін у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах, особливості розробки та використання в освіті, науці, інших галузях прикладного програмного забезпечення.

Для студентів та магістрантів вищих навчальних закладів, вчителів та психологів загальноосвітніх навчальних закладів, наукових та педагогічних працівників.

Рекомендовано до друку Вченою Радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 10 від 27.04.2007р.)

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2007

© Автори, 2007

Розглянемо приклад побудови матриці за допомогою функції Matrix та графіка отриманого масиву за допомогою оператора Surface Plot панелі Graph.

Приклад 2. Побудувати матрицю з елементів масиву, що визначаються залежністю $R_{i,j}=2i+\sin(j)$ при $i \in [0;5]$, $j \in [0;5]$ з кроком 1.

Розв'язання даного прикладу в програмі Mathcad зображено на малюнку 2. Якщо скористатися оператором чисельного виводу результату ($F(i,j)=$), то результат буде подано у вигляді таблиці із послідовністю значень функції. У даному випадку їх буде 36. Побачити кожен з них ми можемо скориставшись кнопками прокрутки спеціального вікна.

Якщо скористатися функцією Matrix (m, n, F), отримаємо результат у вигляді матриці. Щоб змінити вигляд результату з матричного на табличний потрібно виконати такі дії: обрати в меню Format $\rightarrow$ Result Format $\rightarrow$ Display Options $\rightarrow$ Matrix Display Style $\rightarrow$ обрати вигляд Matrix або Table.

При необхідності можливо виконати побудову поверхні заданої даним масивом. Для цього використовуємо потрібний оператор панелі Graph. В даному прикладі виконано побудову за допомогою оператора Surface Plot панелі Graph.

Список використаних джерел

1. Гурский Д., Турбина Е. Mathcad для студентов и школьников. Популярный самоучитель. – СПб.: Питер, 2005. – 400 с
2. Бидасюк Ю.М. Самоучитель Mathcad 12. Изд. Диалектика, 2005.

МОДЕЛЬ ФІЛЬТРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ПРИ ДОСЛІДЖЕННІ НАСЛІДКІВ ТЕХНОГЕННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Подолець Віктор, магістрант

Петрівський Я. Б., доцент, кандидат фіз.-мат. наук

Рівненський державний гуманітарний університет

Розвиток науки, техніки, суспільства поряд з інтенсивним еволюційним проривом людства, на жаль має негативні складові, до яких відносять як технологічні накопичення від діяльності переробних підприємств (металургійної, гірничої промисловості тощо), відвали збагачувальних фабрик, хвостозбереження, так і наслідки техногенних катастроф.

Незважаючи на це, техногенні родовища є джерелом цінних рідких елементів, видобуток яких є перспективним та економічно вигідним, так як, зазвичай, для видобутку корисного компонента не потрібно здійснювати додаткові промислово-гірничі роботи.

Одним з важливих аспектів вивчення властивостей новоутворень техногенних родовищ є вивчення вологонасиченості і капілярних властивостей як самих новоутворень, так і їх середовищ з метою вивчення впливу на зовнішнє середовище.

Зокрема виникають наступні задачі: нелінійна задача вологопровідності при неповному водонасиченні ґрунтового середовища, задача про інфільтрацію води в пористе середовище [1], розрахунок підйому ґрунтових вод, розрахунок забруднення рік та озер [2] та ін.

Розглянемо наступну задачу про розрахунок міграції забруднюючих речовин у підземних водах поблизу водовідстійника. Схематизація процесу: Починаючи з моменту влаштування водовідстійника через його днище у верхній водоносний шар відбувається витік шламових вод, що містять токсичні солі у високих концентраціях з постійною інтенсивністю ε [2]. Контур водовідстійника можна апроксимувати декількома прямокутними ділянками. В результаті витоків відбувається зміна природного потоку ґрунтових вод, спрямованого до ріки (рис. 1). На границі водоносного шару підтримується постійний рівень, що дорівнює рівню води в річці Нг. Середня глибина потоку ґрунтових вод – τ , коефіцієнт фільтрації порід водоносного шару K , їхня пористість – p . Приймається, що перетік до нижнього водоносного шару відсутній.

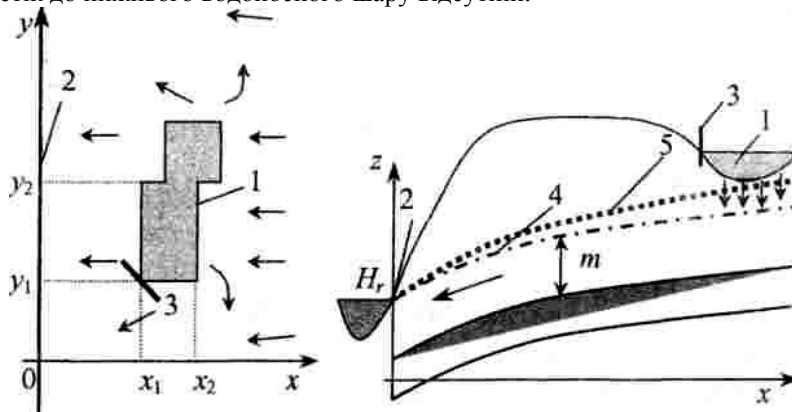

Рис.1 Схема фільтрації шламових вод:

а) положення водовідстійника; б) вертикальний розріз;

1 – водовідстійник, 2 – уріз ріки, 3 – перегороджуюча гребля,

4 – природний рівень ґрунтових вод, 5 – їхній підвищений рівень

Вважається, що через проміжок часу T_1 після влаштування водовідстійника рівень ґрунтових вод стабілізується, а ще через період T_2 після цього починається надходження солей до ґрунтових вод. Розтікання шламових вод і міграція солей йде в різних напрямках, причому найбільш швидко – у бік ріки. Потрібно визначити границі зони забруднення ґрунтових вод на строки прогнозу τ_1 та τ_2 .

Алгоритм розрахунку міграції солей базується на розв'язанні рівняння нестационарного масопереносу розчинної домішки вздовж лінії току фільтраційної течії [3]

$$\frac{\partial}{\partial \xi} \left(D_L(\xi) \frac{\partial \varphi(\xi, t)}{\partial \xi} - \frac{\partial \varphi(\xi, t)}{\partial \xi} V \right) = \frac{\partial \varphi(\xi, t)}{\partial t} \quad (1)$$

В рівнянні (1): $\varphi(\xi, t)$ – осереднена по глибині водоносного шару концентрація солей; ξ – криволінійна координата, відлічувана вздовж лінії току; $D_L = \delta_L V$ – коефіцієнт подовжньої дисперсії; δ_L – параметр подовжньої дисперсії; V – швидкість фільтрації уздовж лінії току; p_e – коефіцієнт ефективно пористості, що враховує оборотну лінійну рівноважну сорбцію в пористому середовищі. Дана математична модель не враховує дисперсію домішки в напрямку, поперечному до потоку, її розпад, а також масопотік солей через верхню і нижню границі водоносного шару.

Побудова ліній току і розрахунок міграції вздовж них виконується за наступною схемою:

1. Для кожної лінії току задаються координати початкової точки в декартовій системі координат (x_0, y_0) , і на лінії току $\xi_0 = 0$. Для зручності наступних розрахунків збільшення вздовж лінії току $\Delta \xi$ задається незмінним.

2. Нове положення точки на лінії току визначається за формулами:

$$x_{i+1} = x_i + v_x \Delta t, \quad y_{i+1} = y_i + v_y \Delta t$$

$$\Delta t_i = \frac{\Delta \xi}{|V|} = \frac{\Delta \xi}{\sqrt{v_x^2 + v_y^2}}$$

в яких компоненти швидкості обчислюються згідно з законом Дарсі:

$$u_i = K \frac{\partial H(x, y)}{\partial x}, \quad v_i = K \frac{\partial H(x, y)}{\partial y}$$

де K – коефіцієнт фільтрації, H – рівень ґрунтових вод. Компоненти швидкості зручно обчислювати як скінченні різниці:

$$u_i = K \frac{H(x + \varepsilon, y, T) - H(x, y, T)}{\varepsilon}$$

$$v_i = K \frac{H(x, y + \varepsilon, T) - H(x, y, T)}{\varepsilon}$$

де ε – мала відстань (рекомендується $\varepsilon = 10^{-3} - 10^{-1}$ м). Число точок на лінії току дорівнює N_1 , її довжина – L_1 ($L_1 = N_1 \cdot \varepsilon$).

3. Розрахована в окремих точках швидкість фільтрації апроксимується на проміжку $[\xi_i, \xi_{i+1}]$ неперервною функцією $V(\xi)$ на основі якої визначається функція $D_L(\xi)$. При використанні стандартних засобів у пакетах комп'ютерної математики для такої апроксимації достатньо задати 3–4 точки на однаковому віддаленні одна від одної вздовж лінії току на інтервалі $[\xi_i, \xi_{i+1}]$ (Виконується, якщо при розв'язанні рівняння стандартними засобами необхідно представити $V(\xi)$ і $D_L(\xi)$ у вигляді неперервних функцій).

4. Рівняння розв'язується на проміжку часу $[0, \tau]$ в інтервалі $[\xi_i, \xi_{i+1}]$ при початкових і граничних умовах:

$$\varphi(\xi, 0) = \varphi_0, \quad \varphi(\xi_i, \tau) = \varphi_0, \quad \varphi(\xi_{i+1}, \tau) = \varphi_0$$

за допомогою стандартних засобів чисельного розв'язання диференціальних рівнянь у частинних похідних, які наявні в пакетах комп'ютерної математики. Тут φ_0 – концентрація солей у ґрунтових водах під водовідстійником, φ_0 – їхня фоновіа концентрація. Замість $V(\xi)$ і $D_L(\xi)$ підставляються їхні апроксимації неперервними функціями.

5. Після визначення положення точки ξ' на лінії току, в якій концентрація дорівнює гранично допустимій ($\varphi(\xi') = \varphi_{\text{д}}$), знаходиться положення цієї точки в декартовій системі координат (x', y') , що відповідає періоду прогнозу τ .

Після виконання розрахунку φ для декількох ліній току в різних напрямках від водовідстійника оцінюються межі зони забруднення на задані періоди прогнозу τ_1 і τ_2 .

Рівень ґрунтових вод H розраховується за формулою

$$H(x, y) = H_0 + \Delta h(x, y)$$

де H_0 – рівень ґрунтових вод до влаштування водовідстійника, Δh – підвищення їхнього рівня, спричинене витокми. Величина Δh визначається підсумовуванням впливу всіх ділянок водовідстійника, де відбувається виток

$$\Delta h = \sum_{i=1}^m \Delta h^{(i)}$$

а підвищення рівня для окремої прямокутної ділянки з координатами $[x_1, x_2] \times [y_1, y_2]$, – за формулою:

$$\Delta h_x^{(i)}(y, t) = S_x \frac{\varepsilon t}{4n^2} \int_0^1 S_x^i(x, \theta) d\theta$$

$$S_x^i(x, t) = e^{-r \left(\frac{x-1}{2\sqrt{at}} \right)^2} r \left(\frac{x-2t}{a} \right) \frac{f \left(\frac{x+1}{a} \right)}{\sqrt{t}} \frac{f \left(\frac{2t-x}{a} \right)}{\sqrt{t}}$$

$$S_y^i(y, t) = e^{-r \left(\frac{y-1}{2\sqrt{at}} \right)^2} r \left(\frac{2y}{a} \right) \frac{f \left(\frac{2y}{a} \right)}{\sqrt{t}}$$

де $a = K \cdot m$ – рівнепровідність.

Рівень ґрунтових вод до влаштування водовідстійника можна розрахувати за допомогою параболи Дюпюї

$$H_0(x) = \sqrt{H_r^2 + \frac{x^2}{L^2} - H}$$

де H_L – постійний рівень ґрунтових вод, підтримуваний на відстані L від ріки.

Розрахунок цієї задачі здійснено в середовищі комп’ютерної математики Mathcad.

Існує ряд програм, що дозволяють з успіхом здійснювати експеримент при розв’язанні нелінійних задач фізичної математики: Mathcad, Eureka, Mercury, MatLAB, Mathematica 2 і 3, Maple V R3 і R4 і ін. Серед них системи Mathcad займають особливе місце. Вони дозволяють здійснювати як чисельні, так і аналітичні обчислення, мають надзвичайно зручний інтерфейс і прекрасні графічні засоби.

Вказана методика пропонується для впровадження в навчальний процес для студентів V курсу, магістрантів при вивченні тем “Моделювання деяких складних систем. Задачі технології та екології”, “Математичні моделі, що зображуються за допомогою диференціальних рівнянь з частинними похідними” дисципліни “Математичне моделювання” тощо згідно вимог кредитно-модульної системи. Зокрема, розроблено індивідуальні самостійні завдання для проведення лабораторного практикуму з використанням сучасних продуктів комп’ютерної математики з наступними параметрами:

$$\varphi_0 = 0 \text{ рад}, \quad (1 \text{ ж} / \text{год}) / \text{год} = 0, \quad \varepsilon = 0, \quad m = 2 \text{ л} / \text{м}^3$$

$$\delta_L = (4 \text{ ж} / \text{год}) \cdot \text{Т} / \text{Т} = 0, \quad \text{Т} = 0, \quad \text{р} = 0, \quad \text{к} = 0, \quad \text{в} = 0, \quad \text{о} = 0, \quad \text{к} = 0, \quad \text{в} = 0$$

$$H_r = 3 \text{ м}, \quad H = 4 \text{ м}, \quad \pm 5 \text{ м}, \quad \text{Ж} = 0 \text{ м}, \quad \text{р} = 0, \quad \text{о} = 0, \quad \text{в} = 0, \quad \text{а} = 5 \text{ м}^2 / \text{с}$$

$$\varepsilon = \left(1 \frac{\text{ж}}{\text{год}} \right) \cdot 0^{-4} \text{ м} / \text{об} \text{ а}$$

J – номер студента в списку журналу групи.

Координати прямокутних ділянок, що апроксимують зони витоків:

1. $x_1=1500$ м, $x_2=2000$ м, $y_1=1000$ м, $y_2=2000$ м
2. $x_1=1750$ м, $x_2=2250$ м, $y_1=2000$ м, $y_2=2750$ м,
3. $x_1=2000$ м, $x_2=2500$ м, $y_1=2750$ м, $y_2=3250$ м.

Звіт про виконану роботу повинен включати:

- 1) коротке формулювання задачі при конкретних значеннях параметрів;
- 2) результати розрахунку зони забруднення ґрунтових вод у графічній чи табличній формі (дальність міграції в різних напрямках);
- 3) аналіз результатів.

Список використаних джерел

1. Закономерности снижения радиоактивности техногенных формаций при бактериальном выщелачивании урана./ Черней Е.І., Булат А.Ф., Садовенко Н.А., Постоловский Р.М. и др. – Рівне: Волинські обереги, 2004р. – 572с.
2. Рудаков Д.В./ Математичні моделі в охороні навколишнього середовища: Навчальний посібник. – Дніпропетровськ: Видавництво Дніпропетровського університету, 2004р. – 160 с.
3. Бэр Я.Д., Заславский С., Ирмей С. Физико – математический вопрос фильтрации воды. – М.: Мир. 1971.

АСИМПТОТИЧНИЙ МЕТОД РОЗВ’ЯЗУВАННЯ ОДНОГО КЛАСУ НЕЛІНІЙНИХ СИНГУЛЯРНО ЗБУРЕНИХ КРАЙОВИХ ЗАДАЧ ТИПУ „КОНВЕКЦІЯ –ДИФУЗІЯ –МАСООБМІН”

Людмила Циганчук, студент,

Ігор Присяжнюк, канд.техн.наук, ст. викладач

Рівненський державний гуманітарний університет

Розглядається модельна задача типу „конvekція –дифузія –масообмін” для області $G = G_z \times (\infty, \infty)$, де G_z ($z = x, y$) – двозв’язна криволінійна область (пористий пласт), обмежена двома замкненими гладкими контурами $L_* = \{ (x, y) \}$ – внутрішній та $L^* = \{ (x, y) \}$ – зовнішній (рис. 1 а):

$$D \left(\frac{\partial^2 c_i}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 c_i}{\partial y^2} \right) + c_i \left(\frac{\partial v}{\partial x} + \frac{\partial v}{\partial y} \right) + \frac{c_i}{\partial x} \left(\frac{\partial v}{\partial x} + \frac{\partial v}{\partial y} \right) - k_i \cdot H_i(x, y, t) \frac{\partial c_i(x, y, t)}{\partial t} = 0 \quad (1)$$

ЗМІСТ

Секція 1. Молодий педагог

1. <i>Аблаєва З.Р.</i> Соціально – філософские проблеми компьютеризации	3
2. <i>Аблітарова А.Р.</i> Проблеми формування полікультурної компетентності дошкільників в умовах трансформаційних процесів	4
3. <i>Аблязізова Г., Анафієва Э.Р.</i> Двужычыное образование младших школьников в поликультурном пространстве.	6
4. <i>Анафієва Е.Р.</i> Проблема формування вимовних умінь та навичок у молодших школярів.	8
5. <i>Балдинюк О., Побірченко Н. С.</i> Шляхи оптимізації культурно – дозвіллевої діяльності підлітків	10
6. <i>Бекирова Л.Э.</i> Особенности формирования готовности учителей начальных классов к применению интерактивных технологий обучения.	12
7. <i>Білик О., Яциур М. С.</i> Інтерактивні технології в профорієнтаційній роботі з учнями початкових класів.	14
8. <i>Борисюк І.А., Коваль В.В.</i> Методика проведення нестандартних уроків з математики.	15
9. <i>Войтович І.С.</i> Застосування психологічних тестів для дослідження рівня сформованості пізнавальних умінь.	17
10. <i>Войтович О.П.</i> Впровадження і розв’язування міжпредметних пізнавальних задач з фізики.	18
11. <i>Гаврюсєва Т.</i> Методика розробки тестових програм для використання в умовах кредитно – модульної системи навчання.	19
12. <i>Галатюк Ю. М.</i> Про гуманізацію вивчення природничих дисциплін в сучасній школі	20
13. <i>Герасименко Т.</i> Соціально – педагогічні перетворення в контексті дошлюбної підготовки молоді.	21
14. <i>Глинюк І., Войтович І.С.</i> Підвищення інтересу до вивчення хімії в загальноосвітніх закладах.	22
15. <i>Дикало В.І., Комаровська О.А.</i> «Національне виховання» та «етновиховання» в сучасній етнопедагогіці.	24
16. <i>Дорожко Т., Гавриш І.В.</i> Особливості конструювання занять евристичного типу	25
17. <i>Дякович Л.А., Яциур М.С.</i> Роль політехнічних загальнотрудових вмінь в професійному самовизначенні учнів основної школи	26
18. <i>Євтушенко Н.М., Кирильчук Ю.В.</i> Використання інтерактивних технологій при формуванні політехнічних знань та вмінь в учнів 8 – 9 класів на заняттях трудового навчання.	27
19. <i>Зброжек Д., Яциур М.С.</i> Застосування методу проєктів у трудовій підготовці учнів основної школи.	29
20. <i>Зель І.О., Дубровська Л.О.</i> Професійна комунікативна компетентність спеціалістів гуманітарного профілю та її значення у підготовці майбутніх андрагогів.	30
21. <i>Карпенко Н., Палій О.А.</i> Інтеграція змісту освіти як один з шляхів формування професійної компетентності фахівців дошкільної галузі: досвід Швеції	31
22. <i>Катинська Л., Семенов О.О.</i> Педагогічні задачі як засіб реалізації принципу фундаментальності в професійній підготовці майбутнього учителя.	33
23. <i>Ковальчук Т.П., Костюк М.П.</i> Принципи мінімізації ризиків навчально – виробничого травматизму.	35
24. <i>Козак Є.М., Кирильчук Ю.В.</i> Використання інноваційних технологій навчання в зош на заняттях з трудового навчання.	37
25. <i>Козлюк О.А.</i> Вплив сім’ї на формування гуманістичного спілкування у старших дошкільників.	39
26. <i>Крайчук О.В., Соколовська О.П.</i> Вивчення вищої математики студентами нематематичних спеціальностей у контексті Болонського процесу	40
27. <i>Кривець С., Падул Н.О.</i> Теоретичне обґрунтування критеріїв та ознак сформованості інформаційно – пошукової компетентності майбутніх учителів.	41
28. <i>Кудусова А.Ш.</i> Сложности теоретического моделирования гуманистической направленности будущих учителей начальных классов.	43
29. <i>Левчиенюк В.Я.</i> Електронний секундомір для шкільного демонстраційного експерименту.	45
30. <i>Лупенко – Ковтун С.М., Мартіросян Л.А.</i> Нестандартний урок в інтерактивному режимі.	46
31. <i>Матвєєва Н.</i> Школи передового педагогічного досвіду на службі молодим учителям.	48
32. <i>Матвійчук А.Д.</i> Концентроване навчання вищої математики студентів з особливими потребами.	50
33. <i>Матвійчук Н., Сілков В.В.</i> Застосування мультимедійних програмних засобів на уроках математики.	51
34. <i>Мирончук Т., Войтович І.С.</i> Організація хімічних досліджень в домашніх умовах.	53
35. <i>Момотюк Л.Б., Євтух М.Б.</i> Педагогічні умови громадянського виховання молодших школярів.	54
36. <i>Мусяця Л., Сілков В.В.</i> Задачі, як реалізація поставленої мети завдання. Творча робота над ними.	56
37. <i>Павлюк, Р., Сулаєва Н.В.</i> Креативність та педагогічні технології у контексті сучасності.	57
38. <i>Падалка О.І.</i> Формування пріоритетних цінностей у майбутніх вихователів.	58
39. <i>Пархомець Ю., Галатюк Ю.М.</i> Експериментальні задачі в структурі лабораторних робіт з фізики.	59
40. <i>Сейдаметова Л.Н.</i> Психолого – физиологические основы межпредметных связей в обучении.	60
41. <i>Сидяк Ю.С., Мислінчук В.О.</i> Технологічні особливості тематичного контролю знань учнів у контексті програмованого вивчення фізики.	61
42. <i>Сілков В.В., Сілкова Е.</i> Деякі аспекти технології переходу на кредитно – модульну систему підготовки вчителів початкових класів.	63

43. *Стасьонюк О., Левківський М. В.* Науково – дослідницька робота учнів шкільних лісництв у системі профорієнтаційної роботи: досвід Житомирської області. 64
44. *Страхонюк І. П.* Формування професійних інтересів і намірів 66
45. *Троцюк М., Семенов О.С.* Ієрархія ціннісних орієнтацій студентів педагогічного коледжу 69
46. *Холод О.В., Поніманська Т.І.* Педагогічні умови соціалізації дітей 6 – 7 року життя, які виховуються в дитячому будинку. 72
47. *Челишкіна О.В.* Формування професійної спрямованості учнів у процесі трудового навчання 73
48. *Шабаліна В., Сварковська Л.А.* Теоретичні аспекти використання дидактичних ігор у процесі навчання молодших школярів. 76
49. *Шевчук О., Побірченко Н.С.* Педагогічні аспекти діяльності колеги Павла Галагана (1871–1920рр.) . . 77
50. *Якобчук А.Л., Юсенко А.С.* Формування культури праці і реалізація ресурсозберігаючих технологій учнів. 78
51. *Янчук В.В., Сингаївський Д.В.* Формування конструкторських умінь та навичок у старшокласників. . 79
52. *Сяська І.О.* Дослідження рівнів сформованості екологічної свідомості старшокласників. 81
53. *Дем'яненко І.* Використання положень гуманітарної педагогіки як передумова збереження психологічного благополуччя суб'єктів навчального процесу. 85

Секція 2. Молодий психолог

54. *Волювач О.С., Шевченко Н.Ф.* Професійне самовизначення як смисл професійної діяльності 88
55. *Галицька О., Татенко В.О.* Про актуальність суб'єктно –вчинкової парадигми при дослідженні особистісної зрілості. 89
56. *Димченко Н.* Формування психологічної готовності майбутніх менеджерів –економістів до професійної діяльності. 90
57. *Зелінська О., Бурдяк В.І.* Протестний потенціал демократичних трансформаційних процесів українського суспільства. 91
58. *Колесник О.М., Горська Г.О.* Особистісна підготовка практикуючого психолога. 92
59. *Куликовська Н.* Функціонування емотивного компонента в семантиці гендерно маркованих фразеологічних одиниць. 94
60. *Міньков Д.* Деякі аспекти соціалізації підлітків у позашкільних навчальних закладах 95
61. *Мосол Н.* До питання формування особистісної готовності до вибору професії психолога. 97
62. *Остапчук Н.О.* Виховання моральних якостей дитини за допомогою метафори. 98

Секція 3. Молодий природодослідник

63. *Белеля М, Мельник В.Й.* Дослідження якості води р. Іква. 100
64. *Кілюшик Т., Грюк І. Б.* Переваги і недоліки використання генетично модифікованих продуктів. 101
65. *Костолович М., Клименко М.О.* Екологічний стан природних ресурсів боліт Полісся 102
66. *Кравчук В., Мельник В.Й.* Проблеми забруднення атмосферного повітря міста Рівне автотранспортом. 103
67. *Максимець Оксана, Грюк І. Б.* Морфологічні зміни сосни звичайної (*Pinus Sylvestris L.*) як індикатор радіаційного забруднення. 104
68. *Мантула М.В., Мельник В. Й.* Дослідження якості води річки Устя. 106
69. *Олексюк В., Шпак В.І.* Життя, віддане науці (природодослідницька діяльність вченого –ботаніка Антонія Анджеївського) 108
70. *Петрук К., Грюк І.Б.* Радіобіологічні реакції рослин. 110
71. *Поніманський Л.В.* Разработка автоматизированной системы управления технологическим процессом по производству древесных гранул. 112
72. *Суходольська І., Мороз Є.П.* Інтродукція популяції пальчатокорінника фукса з природної флори в культуру. 113
73. *Теслюк Н.Я., Лико Д.В.* Пошкодження Каштана кінського (*Aesculus hippocastanum*) у парковому господарстві. 115
74. *Хоменчук Т.С., Тищук В.І.* Дефекти структури кристалів. Види дислокацій. 116
75. *Чернявська О., Грюк І.Б.* Підвищення радіозахисних властивостей хлібобулочних виробів добавками нетрадиційної сировини рослинного походження. 119
76. *Чернявська О., Грюк І.Б.* Забруднення харчових продуктів та шляхи зниження в них рівня токсичних речовин. 120

Секція 4–5. Молодий математик –програміст

77. *Гаврилюк В., Бомба А.Я.* Чисельне розв'язання модельних крайових задач на квазіконформні відображення в областях з неоднорідними включеннями та вільними межами 122
78. *Гаврюсєв С., Сяський А.О.* Математична модель часткового підсилення пластинки з криволінійним отвором двома стержнями в умовах циліндричного згину. 122
79. *Гнедко Н.М.* До питання використання ресурсів Internet в освітніх цілях. 123
80. *Громов Д.В.* Про необхідність вивчення функціональних можливостей інформаційно –пошукових систем мережі Інтернет. 124

81. *Климюк Ю.Є.* Просторові нелінійні сингулярно збудені крайові задачі типу “конвекція – дифузія” . . . 125
82. *Левінська І., Петрівський Я.Б.* Моделювання кінетики газоутворення водню із використанням програмних продуктів комп’ютерної математики. 126
83. *Мимрик Л., Коц І.В.* Математична модель потоку рідини через діафрагми нестандартних розмірів. . . 128
84. *Онищук В.В.* Проблеми захисту інформації в інформаційних мережах. 129
85. *Остачук Н.О., Крайчук С.О.* Додаткові функції задання та побудови графіків в програмі Mathcad. . . 130
86. *Подолець В., Петрівський Я.Б.* Модель фільтраційних процесів при дослідженні наслідків техногенної діяльності. 132
87. *Циганчук Л., Присяжнюк І.М.* Асимптотичний метод розв’язування одного класу нелінійних сингулярно збудених крайових задач типу „конвекція – дифузія – масообмін” 134
88. *Шафран Л., Петрівський Я.Б.* Інформаційно-моделююча система вилугування корисних компонентів. 136

Секція 6. Молодий філолог

89. *Антончук О., Хом’як І.М.* Лінгвістичні основи навчання орфографії в школі. 138
90. *Борицький В., Павлова О.І.* Місце термінології у системі сучасної англійської мови науки. 139
91. *Борицький В., Павлова О.І.* Лінгвістичні особливості медичної підмови сучасної англійської мови. . . . 140
92. *Гриценко А. Пульпер С.О.* Актуалізація опорних знань п’ятикласників у засвоєнні фольклорних творів 142
93. *Качанова Д., Шульжук Н.В.* Стилїстичний аспект дослідження синтаксичної організації творів Олександра Довженка. 143
94. *Смелянська В., Редько В.Г.* Сучасні підходи до планування програми з іноземної мови у початковій школі США. 145
95. *Фрідріх А., Вербець В.В.* Проблема підготовки майбутніх учителів –філологів до дослідницької діяльності в теорії і практиці вищої школи. 146
96. *Халимон І., Редько В.Г.* Умови формування професійної компетентності майбутніх учителів з другої спеціальності “Іноземна мова” 148
97. *Ярута Н.* Вибір героя біографічного твору. 149

Секція 7. Молодий історик

98. *Бородинська Л., Галуха Л.Ю.* Товариство взаємної допомоги євангельських християн у Другій Речі Посполитій. 152
99. *Ворон О.* Німецькі масові організації та їхня роль у суспільно – політичному житті міжвоєнної Чехословаччини. 153
100. *Герасименко О., Безклубенко С.Д.* Вплив традицій міської культури воліні на становлення української національної ідентичності 156
101. *Давидчук С., Сєєрова О.В.* Правовий статус російського дворянства згідно жалуваної грамоти 1785 р. 157
102. *Довгалець О., Карпуніна Т.О.* Гривні і куни стародавніх слов’ян. 158
103. *Желізняк В., Гур’янова І.Е.* Україна в глобалізаційних процесах. 160
104. *Іванченко О., Постоловський Р.М.* Виникнення вишеградського трикутника і прийняття декларації 162
105. *Капустін Г.М., Сєєрова О.В.* Сутність явища метаморфічного фаворитизму. 164
106. *Карпуніна Т.О., Гайбонюк В.Д.* Волинь 1939 року: початок українсько – польського протистояння. . . 166
107. *Кравченко О., Побірченко Н.С.* Історико – дослідницька діяльність Пантелеймона Куліша у 40 – і роки XIX століття. 169
108. *Ліончук О.П., Галуха Л.Ю.* „Майдан” як неінституційований вияв прямої демократії. 170
109. *Маркович В., Сєєрова О.В.* Реалізація анархістської ідеї в контексті революції 1905 – 1907 рр. в Росії. 171
110. *Наумов А.С.* Президентські вибори – 2004 в Росії: причини перемоги В.Путіна 172
111. *Пилипович Т.В., Карпуніна Т.О.* Трагічна доля українців Холмщини періоду 1939 – 1947 рр. в контексті українсько – польських відносин. 174
112. *Писцьо В., Давидюк Р.П.* Причини та початковий етап депортаційних акцій в Західній Україні 1939 – 1941 років. 176
113. *Середюк О.А., Карпуніна Т.О.* Українські землі в складі Польського Королівства і Великого Литовського Князівства. 178
114. *Тимочко І.Б.* Волинське єпархіальне училище у другій половині XIX – початку XX ст. 181
115. *Швець Д., Карпуніна Т.О.* Берестейська унія та її вплив на українську національну еліту. 183
116. *Шмид О., Шеретюк В.М.* Еволюція національної політики царського уряду на Волині в XIX ст. . . . 185

Секція 8. Молодий громадянин держави

117. *Веренько В., Бурдяк В.І.* Участь молоді та молодіжних об’єднань у політичних процесах України: політичний та морально – етичний аспекти. 187
118. *Зайва Ю.А.* Спільна робота дошкільного закладу і сім’ї щодо статево – ролі соціалізації дітей дошкільного віку. 188
119. *Князєв А., Ротар Н.Ю.* Проблема формування політичної компетентності молоді в Україні. 189
120. *Корольова Н., Гавриш І. В.* Педагогічні умови формування національно – політичної еліти молоді. . 190

121.	<i>Ларіна Т., Тезікова С.В.</i> Діяльність професійних об'єднань у вирішенні питання професійної реалізації вчителів у США.	191
122.	<i>Марчук Г.В.</i> Особливості формування основ соціальної поведінки дошкільників.	193
123.	<i>Міркевич В.П.</i> Проблема виховання соціальної компетентності дітей дошкільного віку у теорії і практиці дошкільної освіти.	194
124.	<i>Сливка В.П., Тезікова С.В.</i> Портфоліо як засіб професійного вдосконалення молодого фахівця (за результатами вивчення досвіду США)	194
125.	<i>Сошников А.А., Семькин Н.В.</i> Повышение правовой культуры в г.Донецке и Донецкой области путем реализации специальных программ, на примере Донецкого регионального информационно – правового центра (ДРИПЦ)	196
126.	<i>Удод О.В.</i> Проблеми соціальної адаптації дітей з особливими потребами засобами монтесорі –педагогіки.	197
127.	<i>Цікул І., Ротар Н.Ю.</i> Політична соціалізація як механізм формування гендернорівних орієнтацій української молоді.	198
128.	<i>Черній А.Л.</i> Легітимізаційний синдром суспільно –політичної кризи.	199
129.	<i>Чорний Б., Мармуль Л.О.</i> Ефективна регіональна політика як шлях до економічної єдності України.	200
	ЗМІСТ.	202

Наукове видання

**„НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО
ОЧИМА МОЛОДИХ”**

Матеріали II Всеукраїнської
науково–практичної конференції
студентів та молодих науковців

17–18 травня 2007 року
м. Рівне

Відповідальний за випуск – Войтович І.С.
Комп’ютерна верстка – Войтович І.С.

Формат 60*84/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Romans.
Друк різнографний. Ум. друк арк. 25. Тираж 150 прим. Зам № 25/1.

Віддруковано засобами оперативної поліграфії
редакційно–видавничого відділу РДГУ
33000 м. Рівне, вул.С.Бандери, 12